

286.4480

2021/2022

פרופ' מאיר פוגטש
יום ה' 8-10
ניהול מערכות בריאות

קורס: הכלכלה הפוליטית של מערכת הבריאות בישראל

1. רציונאל

במבנה שוק מודרני לא ניתן להתעלם מן העובדה, שמערכת הבריאות הציבורית בישראל, שמטרתה לספק שירותי בריאות ורפואה לטובת תושבי ישראל, הינה מערכת כלכלית, שמעסיקה מאות אלפי עובדים. למעשה, מערכת הבריאות הינה אחת מן המערכות הכלכליות החשובות והגדולות ביותר במשק הישראלי.

מערכת הבריאות בישראל נתונה כיום במאבק על משאבים מול מערכות ציבוריות מקבילות ומול חברות פרטיות, אשר רוכשות ומוכרות שירותים וסחורות בשווי של מיליארדי ש"ח בשנה. מציאות זו מעמידה את ראשי מערכת הבריאות ועובדיה בפני אילוצים כלכליים, פוליטיים ואתיים, אשר משפיעים במידה רבה שירותי הבריאות הניתנים לתושבים בישראל.

הקורס יעסוק בסוגיות כלכליות ופוליטיות מרכזיות, המשפיעות ומעצבות את מערכת הבריאות בישראל. הקורס שם דגש הן על המרכיבים התיאורטיים של תחום הכלכלה הפוליטית (political economy), והן על האופן המעשי שבו הכלכלה הפוליטית באה לידי ביטוי בסוגיות מרכזיות במערכת הבריאות בארץ.

2. מטרות ויעדים

מטרה מרכזית:

חשיפה לאילוצים הכלכליים והפוליטיים המשפיעים על מבנה, תהליכי קבלת החלטות ויישומן במערכת הבריאות בישראל.

מטרות משנה - חשיפה והיכרות עם:

- תחום הכלכלה הפוליטית;
- תהליכי קבלת החלטות בקביעת מדיניות בריאות
- אילוצים כלכליים ופוליטיים, אשר משפיעים על מערכת הבריאות;
- הכרת השחקנים העיקרים במערכת הבריאות ומחוצה לה;
- קבוצות אינטרס ולובי.

3. מבנה הקורס - 12 מפגשים בני שתי שעות אקדמיות כל אחד, במהלך סמסטר אקדמי אחד. נוכחות חובה. השיעורים בנויים מהרצאות פרונטאליות ומתרגילים.

4. ציון עובר: 70.

הרכב הציון: מבחן בית מסכם 100%.

5. נושאי הקורס

1. מבוא לכלכלה פוליטית.
2. תיאוריות בתחום הכלכלה הפוליטית (גישה פלורליסטית, אליטיסטית ומרקסיסטית).
3. תאוריות של קבוצות אינטרס.
3. שחקנים מרכזיים במערכת הבריאות בישראל והשפעתם על תהליכי קבלת החלטות במערכת הבריאות.
4. קריאה ביקורתית של כתבות תקשורתיות.
מקרי חקר :
5. סל שירותי הבריאות בישראל;
6. ניסויים קליניים בבני אדם;
7. לובי במערכת הבריאות;
8. ביטוחים משלימים;
9. מאבקים פרופסיונאליים במערכת הבריאות;
10. דיון מסכם.

רשימה ביבליוגרפית – לא סופית (פריטים מרכזיים יזוהו בכיתה על-ידי המרצים)

- * Baggott, R. Allsop, J. and Jones, K., "Representing The Repressed? Health Consumer Groups And The National Policy Process," *Policy and Politics*, Vol. 32 (3). pp. 317–31
- * Callaghan, K. and Schnell, F., (2001), "Assessing the Democratic Debate: How the News Media Frame Elite Policy Discourse," *Political Communication*, Vol. (18:2). pp. 183-212.
- * Furlong, S.R. and Kerwin, C. R., (2004), "Interest Group Participation in Rule Making: A Decade of Change," *Journal of Public Administration, Research and Theory*, Vol. 15(3). pp.353-370
- * Greenwood, J. and Thomas, C.S., (1998), "Introduction - Regulating Lobbying in the Western World," *Parliamentary Affairs*, Vol, 51(4). pp. 487-499
- * Pugatch, M. P. (2004) *The international political economy of intellectual property rights* (Edward Elgar: UK)

* Robert O. Keohane, Helen V. Milner ed. *Internationalization and Domestic Politics* (Cambridge University Press, 1996) Introduction

* Yishai, Y., (1999), "Interest Politics in a Comparative Perspective: The (Ir)regularity of the Israeli Case," *Israel Affairs*, Vol. 5(2-3). pp. 73-86

* מבקר המדינה, דו"ח שנתי 54ב' (מאי 2004), עמ' 380-398,

<http://www.mevaker.gov.il/serve/showHtml.asp?bookid=404&id=169&frompage=404&contentid=7515&parentcid=7514&bctype=1&startpage=24&direction=1&sw=1024&hw=698&cn=סל20%שירו%20ל%הבראות>

* סטולרו, דן (2006) "עריכת מחקרים קליניים בישראל"

<http://www.e-med.co.il/emed/new/usersite/content.asp?CatID=30&ContentID=98312>

* גליק, שמעון "ניסויים רפואיים בבני אדם"

<http://www.daat.ac.il/daat/kitveyet/assia/nisuyim-2.htm>

* רופאים לזכויות אדם (2005), "צוותי רפואה במילכוד"

http://www.phr.org.il/phr/files/articlefile_1135076046606.pdf